

1. Kiezen en melden loonwaardemethode door partijen in de arbeidsmarktregio
2. Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten
3. Indicaties doelgroep banenafpraak en ondersteuning schoolverlaters VSO- en ProO-scholen door gemeenten
4. Vergroten transparantie en regionale samenwerking
5. Verordeningen tegenprestatie
6. Vangnetuitkering 2015 wordt aangepast
7. Derde aanvraagtijdvak cofinanciering sectorplannen en Brug WW
8. Premiekorting jongeren; het uren criterium wordt versoepeld met ingang van 1 juli 2015
9. € 30 miljoen extra voor sociale werkplaatsen
10. Verantwoording Wsw
11. Verrekening Wsw-kosten met buitengemeenten
12. Stand van zaken aanpassing Fraudewet
13. Gevolgen Fraudewet voor schuldhulpverlening
14. Evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)
15. Weigering schuldhulpverlening individueel toetsen
16. Aanlevering CBS Statistiek Re-integratie Gemeenten (SRG)
17. Eerste Kamer stemt in met taaleis voor bijstandsgerechtigden
18. Het nieuwe Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds (AMIF) open voor subsidieaanvraag in mei
19. Bescherming pensioenopbouw in derde pijler voor vermogenstoets in de bijstand
20. Toelichting bij overgangsrecht IOAW zoals opgenomen in de Wet Werk en Zekerheid
21. Rapportage Inspectie SZW 'Uitvoering Wwb voor jongeren'
22. Vakmanschap, klantmanagers en kennisontwikkeling
23. Passende ondersteuning vergroot kansen op de arbeidsmarkt van kwetsbare werkzoekenden
24. Webtool StudieMetKind
25. Decentralisaties: met welke Europese regels hebt u te maken?
26. Samenwerkende jeugdinspecties openen digitaal loket voor gemeenten
27. Convenant Re-integratie van (ex-)gedetineerden
28. Oproep tot transparantie over de opbouw van leges bij registratie in het LRKP
29. Beveiliging van en verantwoording over Suwinet
30. Anticiperen op technische wijziging kostendelersnorm
31. Wetsvoorstel harmonisering instrumenten Participatiewet

Bijlage bij paragraaf 30: Anticiperen op technische wijziging kostendelersnorm

1. Kiezen en melden loonwaardemethode door partijen in de arbeidsmarktregio

Het is belangrijk voor bedrijven en voor mensen met een arbeidsbeperking dat in de 35 arbeidsmarktregio's afspraken worden gemaakt over een eenduidige inzet van instrumenten. Dat geldt ook voor de inzet van een methode ter bepaling van de loonwaarde van mensen die met loonkostensubsidie aan de slag kunnen worden geholpen en gehouden. Het is de bedoeling dat het bestuur van de regio namens de betrokken gemeenten de methode bij mij meldt, als partijen in een arbeidsmarktregio unaniem kiezen voor een loonwaardemethode. Na de vaststelling of de methode voldoet aan de landelijke uitgangspunten, genoemd in artikel 2 van het Besluit loonkostensubsidie Participatiewet van 6 oktober 2014 (Stb. 349), kunnen de gemeenten in de desbetreffende regio de loonwaarde (laten) vaststellen aan de hand van die methode. Zolang in de regio nog niet gekozen is voor een methode, of als de methode nog niet bij mij is gemeld (en ik daardoor niet heb kunnen vaststellen dat de methode voldoet aan de landelijke uitgangspunten van het Besluit loonkostensubsidie Participatiewet), gelden de nadere regels voor vaststelling van de loonwaarde van de Ministeriële regeling van 10 oktober 2014 (Staatscourant 29290). Tot nog toe heb ik van iets meer dan de helft van de arbeidsmarktregio's de melding ontvangen dat gekozen is voor een methode. De besturen van de arbeidsmarktregio's waar nog niet voor een loonwaardemethode is gekozen, roep ik op zich ervoor in te spannen dat spoedig een keuze wordt gemaakt. De besturen van de arbeidsmarktregio's waar wel een keuze is gemaakt voor een loonwaardemethode, maar die deze nog niet bij mij hebben gemeld roep ik op de methode bij mij te melden.

2. Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten

Het wetstraject

Op 31 maart 2015 heeft de Eerste Kamer de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten aangenomen. De wet is 1 mei 2015 in werking getreden. De wet werd 16 december 2014 aangenomen door de Tweede Kamer. De belangrijkste wijzigingen die de Tweede Kamer via amendementen in het oorspronkelijke wetsvoorstel heeft aangebracht zijn:

- de doelgroep *tijdens de quotumheffing* wordt uitgebreid met de volgende groep: mensen met een medische beperking, die is ontstaan voor hun 18e verjaardag of tijdens hun studie, die zonder een voorziening geen WML kunnen verdienen, maar met een voorziening wel;
- het quotumpercentage houdt rekening met deze extra mensen. De doelgroep voor de banenafpraak blijft ongewijzigd;
- een ander amendement regelt dat de Tweede Kamer wordt betrokken bij de besluitvorming om de quotumheffing te activeren.

Een overzicht van de amendementen en moties vindt u [hier](#).

Tijdens en na de Kamerbehandeling heb ik de Tweede Kamer met twee brieven geïnformeerd over een aantal zaken, zoals de resultaten van de nulmeting. De beide brieven vindt u [hier](#) en [hier](#).

Informatie over de banenafpraak en de quotumheffing

Werkgevers en uitvoeringsorganisaties hebben vragen gesteld over de Wet banenafpraak.

De antwoorden op de meest gestelde vragen zijn opgenomen in het Kennisdocument dat u [hier](#) vindt. Dit Kennisdocument heeft SZW opgesteld in samenspraak met werkgeversorganisaties en uitvoeringsorganisaties.

De regionale Werkbedrijven van de 35 arbeidsmarktregio's spelen een belangrijke rol om de mensen uit de doelgroep op de extra banen te plaatsen. In de regionale Werkbedrijven maken werkgevers, werknemers, het UWV en gemeenten afspraken over een eenduidige inzet van de instrumenten die gemeenten ter beschikking staan en over de manier waarop kandidaten en werkgevers elkaar vinden.

3. Indicaties doelgroep banenafpraak en ondersteuning schoolverlaters VSO- en Pro-scholen door gemeenten

De eerste maanden van 2015 hebben gemeenten minder aanvragen dan verwacht bij UWV ingediend voor een doelgroepbeoordeling banenafpraak. De afgelopen periode is door betrokken partijen (VNG, sociale partners, UWV en SZW) gekeken naar de oorzaken hiervan en zijn afspraken gemaakt om het proces rond de indicaties voor de banenafpraak te stroomlijnen.

Het belang van dit onderwerp is groot. Bij een positieve doelgroepbeoordeling volgt opname in het doelgroepregister voor de banenafpraak. Dit is onontbeerlijk voor de realisatie van de extra banen uit de banenafpraak. Voor werkgevers is het belangrijk op voorhand te weten of mensen tot de doelgroep van de banenafpraak behoren. Het is met name belangrijk ervoor te zorgen dat schoolverlaters uit het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs goed bij gemeenten in beeld zijn.

De VNG heeft 23 maart haar leden opgeroepen om snel goede afspraken te maken met de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs en met het UWV, over de ondersteuning aan, en het oppakken van schoolverlaters die zich niet zelfstandig kunnen redden op de arbeidsmarkt. Deze oproep vindt u [hier](#). Ik sluit mij aan bij deze oproep.

In aansluiting hierop heb ik bestuurlijke afspraken gemaakt met de partijen in de Werkkamer over een goede vulling van het register met mensen die onder de Participatiewet vallen en niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Voor een aantal wijzigingen is een aanpassing van de regelgeving nodig, die naar verwachting vorm kan krijgen via een Algemene Maatregel van Bestuur of een ministeriële regeling. Over de afspraken heb ik 8 mei jl. een brief gestuurd naar de Tweede Kamer. Deze brief vindt u [hier](#).

Ik verzoek u in uw beleid rekening te houden met de gemaakte afspraken en, voor zover van toepassing, uitvoering hieraan te geven. Op hoofdlijnen gaat het om de volgende afspraken:

- VSO/Pro en ROC-entree-leerlingen kunnen zich rechtstreeks bij UWV aanmelden voor de doelgroepbeoordeling voor de banenafpraak. UWV informeert de gemeenten over de uitkomsten.

- Het werkproces bij gemeenten wordt zo ingericht dat gemeenten de mensen van wie ze denken dat die tot de doelgroep Banenafpraak behoren zo snel mogelijk en voorafgaand aan plaatsing bij een werkgever, voordragen voor een doelgroepbeoordeling bij UWV. Alle betrokken partijen zullen deze afspraak actief uitdragen en bevorderen.
- Mensen die bij een beoordeling Wajong niet in de Wajong komen maar op basis van een beoordeling door UWV wel in de doelgroep banenafpraak vallen worden in het doelgroepregister geplaatst.
- De middelen voor de doelgroepbeoordeling worden gecentraliseerd, met inachtneming van het uitgangspunt van budgettaire neutraliteit. Kern is dat gemeenten in 2015 en latere jaren niet betalen voor de beoordeling, maar dat dit gebeurt via centrale financiering. De centrale financiering zal ook gelden voor de middelen voor beschut werk en medische urenbeperking. Het ministerie van SZW zal daarvoor een ministeriële regeling uitwerken.
- Waar dit nog niet is gebeurd maken gemeenten en UWV afspraken, opdat zij gezamenlijk optrekken om de overdracht van de 'Wajongnetwerken' te realiseren. Uiterlijk per 1 juli 2015 nemen de gemeenten deze Wajongnetwerken van UWV over, zodat bijvoorbeeld VSO/PrO-leerlingen niet uit beeld verdwijnen. In de zomer zal de voortgang door de Werkkamer worden geïnventariseerd.
- Er zal nauwlettend worden gemonitord. Over de stand van zaken zal ik regelmatig met betrokkenen overleggen met het oog op mogelijke noodzakelijke aanvullende maatregelen.

De Werkkamer draagt in samenwerking met de Programmaraad (samenwerking tussen VNG, UWV, Divosa en Cedris) zorg voor goede communicatie over de afspraken in de 35 arbeidsmarktregio's. Daarvoor worden de aanjagers van de Programmaraad ingezet en worden in de 35 arbeidsmarktregio's bijeenkomsten voor gemeenten georganiseerd. In een aantal regio's vindt al intensieve afstemming en informatie-uitwisseling plaats tussen gemeenten en UWV, ook op gevalsniveau. Deze samenwerking vind ik van groot belang. UWV heeft in de arbeidsmarktregio's 35 arbeidsdeskundigen vrijgemaakt voor de kennisoverdracht aan gemeenten. De regiomanager UWV heeft de contactgegevens van deze arbeidsdeskundigen. Volledigheidshalve merk ik op dat Wajongers, mensen met een Wsw-indicatie en mensen met een WIW/ID-baan al zijn opgenomen in het doelgroepregister voor de banenafpraak.

4. Vergroten transparantie en regionale samenwerking

In mijn brief van 22 december 2014 heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop ik uitvoering geef aan de motie van de leden Potters en Van Weyenberg.¹ De motie verzocht de regering in gesprek te gaan met UWV en gemeenten en afspraken te maken om het inzicht in de talenten en vaardigheden van de werkzoekende mensen met een arbeidsbeperking te vergroten.²

Voor de realisatie van geschikte arbeidsplaatsen is een goede matching tussen een potentiële kandidaat en werkgever van groot belang; inzicht in het aanbod is daarvoor een voorwaarde. Om invulling te geven aan de banenafpraak is het daarnaast van groot belang dat werkgevers (ook) werkplekken aanbieden voor mensen met een arbeidsbeperking en werkplekken geschikt maken voor de doelgroep, door bijvoorbeeld jobcarving. U als gemeente kunt hierbij loonkostensubsidie inzetten of andere voorzieningen aanbieden. Het geschikt maken van werkplekken voor de doelgroep is van belang, omdat op deze wijze arbeidsvraag en -aanbod dichter bij elkaar komen. Het is goed als gemeenten werkgevers actief benaderen en de mensen uit de doelgroep aan de werkgevers voorstellen, om zo een match te vereenvoudigen. Als gemeente kunt u nadruk leggen op het actief benaderen van werkgevers in de regio, en dit ook richting uw buurgemeenten uitdragen.

Ik verzoek u samen met UWV en andere gemeenten in uw regio het werkzoekendenbestand inzichtelijk te maken en zoveel mogelijk samenwerking te zoeken met deze en andere regionale partners, zowel publiek als privaat.

5. Verordeningen tegenprestatie

Op grond van de Participatiewet dient de gemeenteraad bij verordening invulling te geven aan haar beleid ten aanzien van de tegenprestatie (bijvoorbeeld voor welke groepen wel of niet, welke vorm de tegenprestatie kan hebben etc).

¹ Kamerstukken II, 2013/14, 26 448, nr. 529

² Kamerstukken II, 2013/14, 33 161, nr. 169

Er zijn aanwijzingen dat meerdere gemeenten een verordening maken waarin ze een uitsluitend vrijwillige tegenprestatie neerleggen. Een dergelijke verordening voldoet niet aan de wet. Vrijwilligheid behoeft geen wettelijke grondslag of verordening. De wettelijke grondslag en de verordening zijn bedoeld om de tegenprestatie als een verplichting te kunnen opleggen. De Inspectie SZW start binnenkort een onderzoek om te bezien of de verordeningen Tegenprestatie aan de wet voldoen. Bij strijdigheid met de wet kan het kabinet diverse maatregelen inzetten. De gemeenten wordt in het licht van het bovenstaande verzocht de verordening tegenprestatie zorgvuldig overeenkomstig de wet vast te stellen.

6. Vangnetuitkering 2015 wordt aangepast

Met de invoering van het nieuwe verdeelmodel in het kader van de Participatiewet is ook een verandering aangebracht in de mogelijkheden voor gemeenten om een beroep te doen op extra gelden bij een groot tekort op het budget voor de gebundelde uitkering. Voor grote tekorten over 2015 kunnen gemeenten een beroep doen op de Vangnetuitkering 2015. In de regeling is opgenomen dat een beroep op het vangnet gedaan kan worden indien het tekort meer bedraagt dan 10% van het toegekende budget voor de gebundelde uitkering.

De VNG heeft mij onlangs gemeld dat de drempelhoogte van 10% door veel gemeenten als te hoog wordt ervaren en heeft mij daarom verzocht het zogeheten eigenrisicoregime aan te passen, overeenkomstig een recent voorstel van de Raad voor de financiële verhoudingen. In mijn [brief](#) van 24 februari 2015 heb ik de Tweede Kamer gemeld dat ik positief sta tegenover het verzoek van de VNG en dat ik om die reden een wijziging van het Besluit Participatiewet zal voorbereiden, waarmee de vangnetuitkering trapsgewijs wordt opgebouwd, met voor elke trede een afzonderlijk eigen risico:

1. de eerste trede heeft betrekking op het tekort dat 7,5% of minder bedraagt van het aan de individuele gemeente toegekende budget; voor dit deel van het tekort wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering en bedraagt het eigen risico 100%;
2. de tweede trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van het aan de individuele gemeente toegekende budget, met een maximum van 12,5%; voor dit deel van het tekort wordt de helft gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering en bedraagt het eigen risico 50%;
3. de derde trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 12,5% van het aan de individuele gemeente toegekende budget; voor dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering en bedraagt het eigen risico 0%.

7. Derde aanvraagtijdvak cofinanciering sectorplannen en Brug WW

Het derde aanvraagtijdvak cofinanciering sectorplannen ging open op 15 januari jl. De Regeling cofinanciering van sectorplannen 2015 richt zich specifiek op de cofinanciering van sectorplannen die de overgang bevorderen van-werk-naar-werk en van-werkloosheid-naar-werk, met de mogelijkheid van brug-WW. Het gaat om trajecten voor werknemers vanuit krimpberoepen naar kansberoepen, ofwel trajecten die werkzoekenden zonder baan aan werk helpen in kansberoepen. Aanvragen voor cofinanciering van een sectorplan met als doel dergelijke transitie van werk naar werk of van werkloosheid naar werk, kunnen worden ingediend bij het Agentschap SZW tot en met 15 september 2015.

Een aanvraag tot cofinanciering van sectorplannen wordt ingediend door een samenwerkingsverband waar in ieder geval sociale partners deel van uitmaken (ten minste een werkgeversorganisatie en een werknemersorganisatie). Bij sectorplannen met een regionale insteek kunnen naast sociale partners ook gemeenten, provincies of onderwijsinstellingen deel uitmaken van dit samenwerkingsverband.

Informatie met Q&A's over sectorplannen vindt u [hier](#).

Informatie over aanvraag-eisen vindt u [hier](#).

Algemene informatie over sectorplannen die al in uitvoering zijn en ervaringsverhalen van werkgevers en werknemers die gebruik maken van de sectorplannen, vindt u [hier](#).

8. Premiekorting jongeren; het uren criterium wordt versoepeld met ingang van 1 juli 2015

Werkgevers die een jongere van minimaal 18 jaar en maximaal 26 jaar oud vanuit de bijstand in dienst nemen voor minimaal 6 maanden, kunnen profiteren van een premiekorting van € 3.500 per jaar, gedurende maximaal 2 jaar. Voor de premiekorting jongeren geldt mede als vereiste dat de jongere een dienstbetrekking heeft met een arbeidsduur van ten minste 32 uren per week.

Met ingang van 1 juli 2015 wordt het urencriterium van 32 uur per week verlaagd naar 24 uur per week, zodat er meer jongeren aan het werk kunnen worden geholpen. De voorwaarden voor de premiekorting jongeren met ingang van 1 juli 2015 zijn:

- de werkgever neemt een jongere werknemer aan van minimaal 18 en maximaal 26 jaar;
- de werknemer heeft een bijstandsuitkering of een WW-uitkering;
- de werkgever krijgt de premiekorting zolang het arbeidscontract van de werknemer duurt, met een maximum van 2 jaar;
- de werkgever neemt de werknemer in dienst voor minimaal 24 uur per week;
- de werkgever geeft de werknemer een arbeidscontract voor minimaal 6 maanden;
- de werknemer heeft een doelgroepverklaring van de gemeente of van het UWV. Hierin staat dat hij een uitkering had op de dag voordat hij bij de werkgever in dienst kwam.

9. € 30 miljoen extra voor sociale werkplaatsen

Tijdens de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is een motie aangenomen (Motie Kerstens c.s.), waarin de regering wordt verzocht binnen de middelen van de Regeling cofinanciering sectorplannen € 30 miljoen toe te wijzen in het kader van de herstructurering van bedrijven in de sociale werkvoorziening. In overleg met Cedris en de VNG is besloten de procedure zodanig vorm te geven dat de betaling van de € 30 miljoen op basis van het Wsw verdeelmodel via een zogenaamde decentralisatie-uitkering plaatsvindt aan de 35 centrumgemeenten. Cedris coördineert op verzoek van SZW het proces (waaronder de afstemming met de VNG en de sociale partners) rond de aanvraag van de sw-sector en toetst de gezamenlijke plannen van de sw-bedrijven, nadat de centrumgemeente akkoord is gegaan met de co-financiering door de deelnemende gemeenten. De beschrijving van de procedure vindt u [hier](#). De plannen kunnen tot 1 juli bij Cedris worden ingediend.

10. Verantwoording Wsw over 2013 en 2014

Ook in 2015 verantwoorden gemeenten zich door middel van de Sisa-systematiek over de uitvoering van de Wsw over 2013 en 2014. Met de invoering van de Participatiewet zijn hierin wijzigingen gekomen. Immers, de wachtlijst en de huidige financieringswijze van de Wsw zijn met ingang van 1 januari 2015 vervallen. De wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Indicator 1: het totaal aantal Wsw-geïndiceerden

Deze indicator (peildatum: 31-12-2014) blijft voor één jaar bestaan, hoewel deze indicator niet meer nodig is voor de verdeling van de Wsw-middelen in 2015. Daarna wordt deze nog wel gebruikt als onderdeel van de verdeelsleutel van het cluster Werk en Inkomen in het Gemeentefonds. Het is daarom ook nodig dat de bijbehorende toets op beschikbaarheid in 2014 blijft worden uitgevoerd.

Indicator 2: Het aantal werknemers dat is uitgestroomd

Deze indicator is vervallen. Het uitstroombepalingspercentage werd gebruikt voor de bepaling van de garantiefactor, als onderdeel van de verdeelsystematiek van de Wsw. Deze is voor de Participatiewet niet meer van toepassing.

Indicator 3: Realisatie van het totaal aantal Wsw-plaatsen

Deze indicator blijft bestaan voor de uitvoeringsjaren 2013 en 2014. Hiermee wordt bepaald of er over deze jaren sprake is van onderrealisatie, voor toepassing van artikel 9 van de Wsw (terugvordering).

Indicator 4: Het totaal aantal begeleid werkenplaatsen

Deze indicator blijft bestaan voor de uitvoeringsjaren 2013 en 2014. Op basis hiervan wordt bepaald of een gemeente in aanmerking komt voor de bonus-Wsw, en de hoogte daarvan (uit te betalen in 2015 en 2016).

Op het Gemeenteloket is de aangepaste Handreiking verantwoording Wsw beschikbaar; deze vindt u [hier](#). Ook hierin wordt uitgebreid ingegaan op de gevolgen per indicator en verantwoordingsjaar.

Nogmaals: Sisa-fouten en de mogelijkheid tot herziening

Tenslotte worden gemeenten nogmaals opgeroepen aandacht te besteden aan de juistheid van de verantwoorde cijfers. Gelet op de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Rijk en gemeenten moet

SZW uitgaan van de juistheid van de aangeleverde cijfers. Er is na indiening op uiterlijk 15 juli van het jaar t+1 nog sprake van een korte hersteltermijn, maar daarvan kan een gemeente alleen gebruik maken als een eventueel gemaakte fout ook kenbaar is.

De eenvoudigste check op de juistheid van de cijfers is deze te controleren aan de hand van de eerder ontvangen Wsw-beschikkingen voor uw gemeente over de taakstelling. In de Sisa-verantwoordingslijst van het ministerie van BZK is opgenomen welke beschikkingen u nodig heeft voor de verantwoording. U vindt deze lijst [hier](#), in de Sisacirculaire van BZK.

11. Verrekening Wsw-kosten met buitengemeenten

In de huidige praktijk komt het regelmatig voor dat een Wsw-werknemer in de ene gemeente woont en in de andere gemeente (buitengemeente) werkt. Voorheen was in de Wsw geregeld dat de woongemeente de rijksbijdrage overmaakte aan de buitengemeente. Met de inwerkingtreding van de Participatiewet worden de middelen van de Wsw samengevoegd met de re-integratiemiddelen, tot één ontschot budget. Hiermee is deze verplichting komen te vervallen. In plaats daarvan kunnen gemeenten onderling afspraken maken over het overhevelen van middelen naar buitengemeenten.

Om gemeenten hierbij behulpzaam te zijn heeft SZW met VNG en Cedris de volgende afspraken gemaakt:

- met ingang van de verdeling van de middelen voor 2017 worden deze gebaseerd op de gemeente waar de Wsw-er werkt, en niet meer op de woongemeente;
- hiertoe wordt de Wsw-statistiek met ingang van 1 januari 2015 uitgebreid met het kenmerk "betalende gemeente";
- voor de overgangsjaren 2015-2016 wordt in het bestuurlijk overleg SZW-VNG een richtinggevend bedrag vastgesteld. Op basis van dit bedrag kunnen gemeenten voor deze jaren hun gebruikelijke verrekening met de buitengemeenten voortzetten;
- voor 2015 is als bedrag € 25.600 vastgesteld;
- voor 2016 zal een nieuw richtinggevend bedrag worden vastgesteld op grond van het dan voor de Wsw-uitvoering beschikbare budget.

Bovenstaande afspraken betreffen een advies aan gemeenten.

Veel Wsw-ers hebben bij een Gemeenschappelijke Regeling (GR) hun dienstverband. In het uitzonderlijke geval dat de Wsw-er niet in één van de in de GR-deelnemende gemeenten heeft gewoond, dient de GR met de betrokken gemeenten te bepalen welke gemeente voor deze Wsw-er als betalende gemeente in de Wsw-statistiek wordt opgenomen.

Het is – net zoals dat het geval was vóór inwerkingtreding van de Participatiewet - aan gemeenten zelf om onderling afspraken te maken over een eventuele compensatie voor tekorten per Wsw-plek, die niet worden gedekt op basis van de middelen die het Rijk beschikbaar stelt.

12. Stand van zaken aanpassing Fraudewet

Naar aanleiding van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep op 24 november jl. wordt de Fraudewet en het daarop gebaseerde Boetebesluit socialezekerheidswetten aangepast. In de wet wordt het overgangsrecht aangepast en de mogelijkheid tot het geven van een waarschuwing uitgebreid. In het Boetebesluit wordt het boeteregime aangepast, zodat de uitvoeringsorganisaties in alle gevallen de hoogte van de boete moeten afstemmen op de ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden. Hierbij gelden ook maximumboetes. Daarnaast wordt een tweetal criteria van verminderde verwijtbaarheid toegevoegd en worden de situaties vastgelegd waarin een waarschuwing aan de orde kan zijn.

Ter ondersteuning van de gemeentelijke uitvoeringspraktijk heeft het RCF Kenniscentrum Handhaving handvatten geplaatst op de website Fraudewet.nl, onder de link 'Handvatten wijzigingen Fraudewet en Boetebesluit overgangsjaar 2015'. Deze handvatten vindt u [hier](#).

Op dit moment worden het wetsvoorstel en het wijzigingsbesluit voorbereid. Hierbij worden de uitvoeringspartijen betrokken, waaronder gemeenten. Tijdens het Uitvoeringspanel gemeenten van 26 januari jl. werden de uitspraak en de voorgenomen aanpassingen besproken. Tijdens het Uitvoeringspanel gemeenten van 13 april jl. werden het concept wetsvoorstel en het wijzigingsbesluit geagendeerd.

De verwachting is dat het wetsvoorstel voor het zomerreces aan de Raad van State voor advies wordt aangeboden. Daarna kan het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer worden ingediend.

13. Gevolgen Fraudewet voor schuldhulpverlening

Uit verschillende rapporten, van onder andere de Nationale Ombudsman, komt naar voren dat mensen als gevolg van de Fraudewet worden uitgesloten van schuldhulpverlening en een schuldregeling. In de brief van de minister aan de Tweede Kamer van 30 april jongstleden wordt onder meer hier op ingegaan. Deze brief vindt u [hier](#).

Uitsluiting van *schuldhulpverlening* in brede zin kan aan de orde zijn als het college van B&W de toegang tot schuldhulpverlening weigert op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, omdat iemand fraude heeft gepleegd en een bestuurlijke boete heeft gehad. Dit is een bevoegdheid en geen verplichting, waarbij de gemeente bovendien altijd een individuele afweging dient te maken.

Bij uitsluiting van een *schuldregeling* speelt het volgende. Gemeenten (als schuldeiser) mogen als gevolg van de Fraudewet geen medewerking verlenen aan een schuldregeling als sprake is van boetes of vorderingen als gevolg van het overtreden van de inlichtingenplicht. Dit vloeit voort uit artikel 60c van de Participatiewet. Het gaat hierbij om een schuldregeling met als resultaat *finale kwijting* van het openstaande bedrag. Het college is immers verplicht om deze kosten terug te vorderen. Gemeenten hebben wel de mogelijkheid om de vordering tijdens de schuldregeling op te schorten of mee te laten lopen, waarbij het resterende bedrag na afloop van de schuldregeling alsnog wordt betaald. Om hierover geen misverstanden te laten bestaan zal artikel 60c van de Participatiewet op dit onderdeel verduidelijkt worden.

In beide situaties gaat het niet om een wettelijke verplichting en hoeft uitsluiting niet nodig te zijn. Gemeenten hebben ruimte om mensen ook in geval van fraude schuldhulpverlening te bieden.

14. Evaluatie Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)

Voor de evaluatie van de Wgs, die in zal gaan op de doeltreffendheid en effecten van de wet in de praktijk, zijn de voorbereidingen gestart. Vóór 1 juli 2016 zullen de resultaten naar de Eerste en Tweede Kamer worden gezonden. Een nader te bepalen extern bureau zal de evaluatie uitvoeren en hiervoor onder andere gemeenten bevragen. Daarnaast zullen enkele gemeenten zitting nemen in de klankbordgroep bij het evaluatie-onderzoek.

15. Weigering schuldhulpverlening individueel toetsen

Niemand mag de toegang tot schuldhulpverlening worden ontzegd vanwege het enkele feit dat hij of zij een woonruimte heeft, geen inkomen heeft, als zelfstandige een onderneming heeft of een behandeling ondergaat in de verslavingszorg. Gemeenten mogen deze en andere uitsluitingsgronden niet toepassen. Dit geldt ook voor algemeen geformuleerde weigeringsgronden. De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) kent slechts één uitsluitingsgrond: de vreemdeling die onrechtmatig in Nederland verblijft.

Aanleiding voor dit bericht zijn signalen uit het veld en het rapport 'Onoplosbare schuldsituaties', dat eind november 2014 verscheen. Hierin concludeert lector schulden Nadja Jungmann (Hogeschool Utrecht) onder meer dat gemeenten verschillende varianten van uitsluitingsgronden in de beleidsregels hebben opgenomen. Hierdoor vallen veel gezinnen met schulden buiten de boot.

Verschil weigeringsgronden en uitsluitingsgronden

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) spreekt niet over uitsluitingsgronden, maar over gronden om de toegang tot de schuldhulpverlening te weigeren. Gemeenten kunnen mensen weigeren nadat ze een afweging hebben gemaakt van individuele omstandigheden. Bijvoorbeeld omdat iemand zich niet houdt aan eerder gemaakte afspraken of zich ernstig misdraagt jegens medewerkers van de gemeente.

Bij uitsluitingsgronden wordt zo'n afweging niet gemaakt. Dan komen gezinnen simpelweg niet in aanmerking voor schuldhulpverlening. Dit mag niet op grond van de Wgs. Hetzelfde geldt voor algemeen geformuleerde weigeringsgronden (bijvoorbeeld weigering vanwege het enkele feit dat iemand een woonruimte heeft of omdat een jongere nog geen inkomen heeft). De Wgs schrijft voor dat de gemeenten in deze situaties altijd een individuele afweging moeten maken.

Zelfstandigen (waaronder ZZP-ers)

Extra aandacht wil ik in dit kader vragen voor zelfstandigen, omdat mij steeds meer signalen bereiken dat zelfstandigen die verder over een levensvatbaar bedrijf beschikken, maar die juist vanwege hun privé schulden met problemen kampen, de toegang tot de schuldhulpverlening wordt geweigerd. Natuurlijk vraagt (financiële) dienstverlening aan zelfstandigen specifieke expertise. Daarom is de uitvoerder van het besluit Bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) het eerst aangewezen loket indien er sprake is van een zelfstandige. Hier wordt bepaald of de bedrijfsactiviteiten van de zelfstandige voldoende levensvatbaar zijn en/of wellicht via

herfinanciering en tijdelijke inkomensondersteuning vanuit het Bbz een gezonde basis kan worden gecreëerd voor de toekomst.

De situatie kan echter ontstaan dat op zich wel sprake is van een levensvatbaar bedrijf, maar dat er geen oplossing binnen het Bbz mogelijk is voor de door een samenloop van omstandigheden ontstane schulden. Dan kunnen gemeenten via schuldhelpverlening alsnog bezien of een schuldregeling tot de mogelijkheden behoort, waardoor de aanwezige schuldenlast niet op de verder gezonde bedrijfsvoering drukt. Het gaat dan om de privé schulden van de betrokkene. De schulden van de onderneming kunnen niet meelopen in een minnelijke schuldregeling. De door SZW gesubsidieerde "Werkwijzer dienstverlening voor zelfstandigen met schulden inrichten" van Divosa uit april 2014 bevat een aantal good practices en biedt gemeenten handvatten voor het vormgeven van de samenwerking tussen beide expertises. Deze publicatie vindt u [hier](#).

Passende ondersteuning

In haar rapport concludeert Jungmann ook dat 40% van de aanvragers in een onoplosbare schuldsituatie zitten vanwege hun gedrag. Zij pleit er voor dat gemeenten voorzichtiger zijn met het weigeren van de schuldhelpverlening en vindt dat gemeenten - als de motivatie bij mensen lijkt te ontbreken - moeten kijken of ze die motivatie niet alsnog kunnen verkrijgen. Ik deel deze mening. Gemeenten moeten daarbij niet kijken of de aanvrager voldoet aan de voorwaarden van de standaard dienstverlening van de gemeente. Hun ondersteuning moet passen bij de mogelijkheden van de hulpvrager. In combinatie met een op preventie gerichte aanpak ontstaat zo een goede en effectieve schuldhelpverlening. Zie www.effectieverschuldhelp.nl voor meer nieuws, toelichting en praktijkvoorbeelden over het voorkomen en oplossen van schulden.

16. Aanlevering CBS Statistiek Re-integratie Gemeenten (SRG)

De SRG verschaft informatie over de door gemeenten verstrekte voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling van personen met een uitkering en van niet uitkeringsgerechtigden. In de vorige verzamelbrief (verzonden 19-12-2014) heb ik u gevraagd extra aandacht te geven aan een tijdige en kwalitatief juiste aanlevering aan het CBS van de SRG over het tweede halfjaar 2014. Dit is door (bijna) alle gemeenten gerealiseerd. Het CBS is de gegevens nu aan het verwerken. Ik wil u langs deze weg danken voor de door u gedane inspanning om het mogelijk te maken het parlement volledig te informeren over de door u in 2014 gedane re-integratie-inspanningen.

In verband met de invoering van de Participatiewet vindt in 2015 de uitvraag voor de SRG statistiek maandelijks plaats. De periode waarover gerapporteerd wordt is daarmee gelijk aan die van de Bijstandsuitkeringenstatistiek (BUS) en de Bijstandsdebiteuren en -fraudestatistiek (BDFS). Een maandelijks levering is onder meer noodzakelijk voor het volgen van de ontwikkelingen met loonkostensubsidies en andere re-integratievoorzieningen voor de nieuwe doelgroep. De landelijke informatie over deze nieuwe doelgroep komt daardoor snel beschikbaar. Het CBS zal in verband met de maandelijks cyclus minder vaak gegevens ter controle bij u terug kunnen leggen. Het is daarom van belang dat uw aanlevering tijdig, volledig en kwalitatief goed is.

17. Eerste Kamer stemt in met taaleis voor bijstandsgerechtigden

Bijstandsgerechtigden die de Nederlandse taal niet beheersen moeten zich inspannen om de taal in elk geval op een basisniveau onder de knie te krijgen. De Eerste Kamer heeft op 17 maart jl. ingestemd met het wetsvoorstel deze taaleis op te nemen in de Participatiewet. Het voornemen is om de Wet taaleis WWB (na inwerkingtreding de Wet Taaleis Participatiewet), als ook de onderliggende algemene maatregel van bestuur (AMvB) op 1 januari 2016 in werking te laten treden.

Met de Wet taaleis WWB krijgen gemeenten de verplichting om van bijstandsgerechtigden te verlangen dat zij actief werken aan hun taalvaardigheid. Zonder Nederlands te begrijpen en te spreken is het immers veel moeilijker om aan het werk te komen en daarmee uit de bijstand te geraken. Het is zaak dat men zich binnen een redelijke termijn inspant om een basisniveau te bereiken. Net als bij overige verplichtingen die de gemeenten aan iemand in de bijstand opleggen, kan het niet nakomen van afspraken over het volgen van taallessen of -cursussen gevolgen hebben voor de uitkering. Als iemand aantoonbaar en verwijtbaar niets of te weinig doet om het gewenste taalniveau te bereiken, kan dit leiden tot een verlaging van de uitkering. In dat geval moet de gemeente altijd rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van de bijstandsgerechtigde.

De AMvB zal regels bevatten over de taaltoets die gemeenten een kader bieden hoe zij in de praktijk met de taaltoets dienen om te gaan. De AMvB zal betrekking hebben op

- de in de toets op te nemen onderdelen;
- de wijze van toetsing van de verschillende onderdelen;
- de wijze van beoordeling van de toets;
- de kwalificatie van degene die de toets beoordeelt;
- de omstandigheden waaronder de toets moet worden afgenomen.

De AMvB zal een dezer dagen worden gepubliceerd in het Staatsblad.

Het Kamerdossier (nr. 33975) van de Wet taaleis WWB vindt u [hier](#).

De wettekst van de Wet taaleis WWB vindt u [hier](#).

In de aanloop naar het debat met de Eerste Kamer heb ik verschillende stukken naar de Eerste Kamer gestuurd, namelijk:

- de memorie van antwoord d.d. 6 februari 2015. Deze vindt u [hier](#).
- de nota naar aanleiding van het verslag d.d. 15 oktober 2015. Deze vindt u [hier](#).

Meer informatie over de wet en de AMvB volgt op de websites Rijksoverheid.nl en het [Gemeenteloket SZW](#).

18. Het nieuwe Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds (AMIF) open voor subsidieaanvraag in mei

Het AMIF is de opvolger van het Europees Integratiefonds (EIF), dat nu is samengevoegd met enkele Europese fondsen voor migratiebeleid. Uit het fonds zullen lidstaten subsidies gaan verstrekken op de terreinen asiel, migratie en integratie. Tijdens de subsidieronde die per 12 mei open is gegaan en 12 juni 2015 sluit kunnen er subsidieaanvragen worden ingediend. Gemeenten, maatschappelijke organisaties en samenwerkingsverbanden worden van harte uitgenodigd om een aanvraag in te dienen.

De doelgroep voor de subsidieverlening zijn onderdanen van niet-westerse derdelanden in Nederland. Er zijn vier thema's opgenomen waarbinnen projecten kunnen vallen.

- Het eerste thema is het bevorderen van de oriëntatie op Nederland. Hier kunt u bijvoorbeeld denken aan het organiseren van oriëntatiecursussen met aandacht voor burgerschap.
- Een tweede thema is het bevorderen van de participatie op de arbeidsmarkt en toegeleiding naar de arbeidsmarkt. Denkt u bijvoorbeeld aan het organiseren van oriëntatiecursussen op de arbeidsmarkt en de arbeidsmarktsectoren.
- Het derde thema is het bevorderen van de beheersing van de Nederlandse taal, waarbij er gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een verbeterde toepassing of uitrol van bestaande bewezen taalmethodieken.
- En ten slotte het vierde en laatste thema maatschappelijke participatie, waarbij er bijvoorbeeld gedacht kan worden aan activiteiten die zich richten op het doorbreken van het sociaal isolement en segregatie van onderdanen van niet-westerse derde landen en hun naaste verwanten.

Het Agentschap SZW is de uitvoerder van de regeling. Op haar website kunt u de onderliggende [Europese regelgeving](#) vinden. Blijft u deze website in de gaten houden voor de verdere ontwikkelingen en informatie rondom de AMIF subsidie. Ter voorbereiding op het doen van een aanvraag kunt u contact opnemen met het Agentschap SZW.

19. Bescherming pensioenopbouw in derde pijler voor vermogenstoets in de bijstand

In de [Verzamelbrief](#) van 19 december 2014 heb ik een beroep op u gedaan om met toepassing van het individualiseringsbeginsel te anticiperen op de komende wetswijziging met betrekking tot de bescherming van de pensioenopbouw in de derde pijler voor de vermogenstoets in de bijstand. Deze oproep breng ik nogmaals onder uw aandacht met het verzoek om reeds in 2015 te handelen conform de lijnen van de voorgenomen wettelijke regeling en in voorkomende gevallen bij een aanvraag om bijstand niet van de betrokkene te verlangen dat deze een eventueel in de derde pijler opgebouwd pensioenvermogen te gelde maakt, alvorens deze voor bijstandsverlening in aanmerking komt.

De contouren van de voorgenomen wettelijke regeling zijn opgenomen in mijn brief van 18 december 2014 aan de Tweede Kamer en in de Verzamelbrief van december 2014.

Dit wetsvoorstel regelt dat in voorkomende gevallen bij een aanvraag om bijstand – onder voorwaarden en binnen bepaalde grenzen – niet kan worden verlangd dat een pensioenvoorziening in de zogeheten derde pijler te gelde wordt gemaakt. De brief aan de Tweede Kamer vindt u [hier](#). De wettelijke regeling die momenteel in voorbereiding is, is een uitwerking van hetgeen in het Witteveenakkoord³ is afgesproken om de pensioenopbouw van zelfstandigen te bevorderen. Achtergrond daarvan is dat het met het sterk gegroeide aantal zelfstandigen – vooral zzp'ers – van belang is dat ook deze groep een voldoende pensioen kan opbouwen.

De wettelijke regeling zal naar verwachting niet eerder dan 1 januari 2016 in werking kunnen treden. De gemeenten kunnen wél reeds op deze wetgeving anticiperen. De gemeenten hebben immers nu reeds de bevoegdheid om met toepassing van het individualiseringsbeginsel te beoordelen of het, gelet op de omstandigheden van de betrokkene, redelijk is te vergen dat deze diens oudedagsvoorziening te gelde maakt. De gemeenten geven daarmee – met toepassing van de artikelen 18, eerste lid, en artikel 34, eerste lid, van de Participatiewet - invulling van het begrip “redelijkerwijs kunnen beschikken over een bepaald vermogensbestanddeel”. Daarbij kan de gemeente rekening houden met de overwegingen die ten grondslag liggen aan de komende wetgeving, namelijk dat het niet billijk is om besparingen die bedoeld zijn voor de oude dag zonder meer reeds vóór die tijd als mogelijke middelen van bestaan in aanmerking te nemen. In incidentele gevallen kan de SVB hier ook mee te maken krijgen indien er sprake van is dat een van de gehuwde Aio-gerechtigden de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt en over een eigen pensioenvermogen in de derde pijler beschikt.

Om de gemeenten in staat te stellen vooruit te lopen op de beoogde wetgeving is voor 2015 een bedrag van € 41 miljoen beschikbaar gesteld, inclusief circa € 4 miljoen voor uitvoeringskosten. Het deel voor uitkeringslasten wordt beschikbaar gesteld via het inkomensdeel van het Participatiebudget en het deel voor uitvoeringskosten via het Gemeentefonds.

20. Toelichting bij overgangsrecht IOAW zoals opgenomen in de WWZ

Er lijkt onduidelijkheid te bestaan over toepassing van het overgangsrecht in de IOAW (artikel 63h en 63i) in verband met wijzigingen door de Wet werk en zekerheid (WWZ). Een aantal gemeenten heeft vragen gesteld over een mogelijke eerbiedigende werking van artikel 5 Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) op onderdelen die worden gewijzigd in de Wet hervorming kindregelingen en de Wet maatregelen WWB. Het overgangsrecht in de IOAW (artikel 63h en 63i) heeft echter alleen betrekking op de wijzigingen in de IOAW vanwege de Wet Werk en Zekerheid (WWZ). De toelichting bij de wettekst gaat hierop in. De strekking van het overgangsrecht is slechts om de gevolgen van de WWZ te beperken. Een overgangsbepaling met eerbiedigende werking kan naar haar aard geen betrekking hebben op wetgeving die nog niet tot stand gekomen is op het moment van het vaststellen en inwerkingtreden van die overgangsbepaling. De wetgever kan derhalve niet hebben beoogd om overgangsrecht te regelen voor toekomstige wetgeving.

Het betreffende overgangsrecht (in genoemde artikelen in de IOAW) geldt dan ook niet voor de wijzigingen in de IOAW die met de Wet WWB Maatregelen en Wet Hervorming Kindregelingen zijn doorgevoerd. Dat betekent dat met ingang van 1 januari 2015 de hogere norm voor de alleenstaande ouder ook in de IOAW is komen te vervallen en tevens dat de kostendelersnorm met ingang van 1 juli 2015 van toepassing is in de IOAW. Om eventuele onduidelijkheid weg te nemen zullen de artikelen van het overgangsrecht in de IOAW (artikel 63h en 63i) worden aangepast en zal in de wettekst duidelijk tot uitdrukking worden gebracht dat de eerbiedigende werking van genoemde artikelen slechts van toepassing is op de wijzigingen die door de WWZ in artikel 5 IOAW zijn aangebracht. Een wetsvoorstel hiervoor is in voorbereiding. Ik verzoek gemeenten dan ook de wet toe te passen zoals hiervoor is aangegeven.

21. Rapportage Inspectie SZW Uitvoering Wwb voor jongeren

De Inspectie SZW heeft onderzoek gedaan naar de vraag in hoeverre de uitvoering van de Wwb voor jongeren adequaat is. Ik heb deze rapportage op 27 februari 2015 naar de Eerste en Tweede Kamer gezonden. Het rapport en de aanbiedingsbrief vindt u [hier](#).

³ Kamerstukken II 2013/14, 32 043, nr. 195.

De algemene conclusie van de Inspectie SZW is dat er in de onderzochte gemeenten ruime beleidsmatige aandacht is voor jongeren. Daar ben ik blij mee, omdat de werkloosheid onder jongeren nog altijd op een hoog niveau ligt, ondanks de ingezette daling sinds begin 2014. Ook concludeert de Inspectie dat de meeste gemeenten met werkgeversservicepunten en jongerenloketten een goede infrastructuur ter beschikking hebben die de dienstverlening aan jongeren ondersteunt. De Inspectie constateert desondanks dat gemeenten meer gebruik kunnen maken van deze infrastructuur en wijst op een aantal verbeterpunten voor de professionalisering van de uitvoering. Zo komt volgens het onderzoek de vraaggerichtheid van de re-integratie slechts in beperkte mate van de grond. De Inspectie SZW plaatst ook kritische kanttekeningen bij enkele aspecten van de uitvoering, waaronder de invulling van de zoekperiode van vier weken voor jongeren (sommige gemeenten bieden naar het oordeel van de Inspectie te ruimhartig ondersteuning aan jongeren tijdens de zoekperiode).

Van een algehele ondersteuningsonthouding tijdens de zoekperiode hoeft geen sprake te zijn. Middels maatwerk kan de afweging worden gemaakt welke ondersteuning voor een jongere adequaat is. Ik vraag uw aandacht voor deze rapportage en voor mijn reactie daarop verwijs ik u graag naar mijn brief aan de Tweede Kamer waarin ik het rapport van de Inspectie aanbied. Ik hecht eraan te benadrukken dat verdere professionalisering van sociale diensten en klantmanagers van belang is voor een efficiënte uitvoering. Graag wijs ik u daarom nogmaals op het Programma Vakmanschap en de instrumenten die Divosa en de Beroepsvereniging van Klantmanagers in dat kader hebben ontwikkeld, die ook toepasbaar zijn voor jongeren. Het programma stimuleert methodisch werken, en vooral het belang van de sturing daarop door het management. Ook voor 2015 is een programma ontwikkeld. Gemeenten die hier nog niet op aangesloten zijn, moedig ik dan ook aan gebruik te maken van het aanbod uit dit programma. Meer informatie over het programma Vakmanschap vindt u [hier](#).

22. Vakmanschap, klantmanagers en kennisontwikkeling

Graag vraag ik uw aandacht voor een drietal onderwerpen die tot doel hebben de gemeentelijke uitvoeringspraktijk te versterken. Deze zijn onderdeel van een samenhangend geheel van activiteiten, waarbinnen VNG, Divosa, Cedris en SBCM (Stichting Beheer Collectieve Middelen Wsw) samenwerken.

Bevordering vakmanschap

Ook in 2015 zal Divosa een programma uitvoeren, gericht op versterking van de gemeentelijke uitvoeringspraktijk en bevordering van het vakmanschap bij middenmanagement en klantmanagers. Het ministerie van SZW zal dit met een subsidie ondersteunen. Het programma bouwt voort op de activiteiten uit de periode 2011-2014, namelijk het vertalen van kennis naar de lokale uitvoering. In het programma zal worden samengewerkt met ondermeer SBCM en TNO.

Belangrijke aandachtspunten voor 2015 zijn de volgende:

- meer nadruk op de vraag op welke wijze klantmanagers de kennis toepassen over wat werkt en wat niet, in samenhang met de rol van het (midden)-management;
- activiteiten gericht op het ondersteunen van de Beroepsvereniging van Klantmanagers (BvK); zie hieronder;
- bevordering van benchlearning: individuele en groepsgewijze gesprekken met en tussen gemeenten op basis van de eigen benchmarkcijfers;
- ontwikkeling van structurele samenwerking op regionaal niveau met de HBO-opleidingen.

Meer informatie over dit programma vindt u op de website van Divosa (www.divosa.nl). Ook in 2015 worden zes Dagen van de Uitvoering georganiseerd. Een overzicht van de data vindt u [hier](#).

Beroepsvereniging van Klantmanagers (BvK)

In 2012 is de Beroepsvereniging voor Klantmanagers (BvK) opgericht. Doelstelling van de BvK is het bevorderen van de verdere professionalisering en het bewaken van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van klantmanagers. Dit zijn de professionals die uitvoering geven aan sociale wet- en regelgeving binnen een gemeentelijke organisatie en participatie, re-integratie en/of inkomen als taak hebben. De vereniging telt nu ruim 600 leden.

Voor de bevordering van de ontwikkeling van de beroepsgroep is het van belang dat deze goed georganiseerd is; de BvK speelt daarbij een belangrijke rol. Ik wil u hierbij oproepen binnen uw organisatie aandacht te vragen voor de activiteiten van de BvK en te wijzen op de voordelen van het lidmaatschap van de BvK. Dat kan overigens ook collectief. Meer informatie is te vinden op www.debvkn.nl.

Programma kennisontwikkeling

Een effectieve uitvoering begint bij kennis over welke interventies effectief zijn en welke niet. In 2015 start een meerjarig programma voor kennisontwikkeling voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk, gesteund door SZW. Doel van dit programma is systematisch en programmatisch kennis te ontwikkelen die aansluit bij de behoefte van de praktijk. Hierbij zal worden samengewerkt tussen beleid, uitvoering en wetenschap. Ook zal aandacht besteed worden aan de vraag hoe de onderzoeksresultaten het best vertaald kunnen worden naar de praktijk, in samenhang met het programma Vakmanschap.

In de periode maart tot en met mei worden de kennisvragen geïnventariseerd die leven bij gemeenten. VNG en Divosa zullen in deze periode activiteiten organiseren om deze vragen op de halen en te bundelen.

23. Passende ondersteuning vergroot kansen op de arbeidsmarkt van kwetsbare werkzoekenden

Wat heeft u nodig om weer mee te doen? Deze vraag werd eind vorig jaar gesteld aan 150 deelnemers met een beperking en/of chronische ziekte tijdens het 'Ik doe weer mee'-congres van MEE in samenwerking met Ieder(in). Deze gemotiveerde mensen hebben nagedacht over handvatten voor gemeenten om de ontwikkeling en implementatie van onder andere de Participatiewet tot een succes te maken. Uitkomst van het congres zijn tien aanbevelingen voor gemeenten, welke u [hier](#) vindt.

Knelpunten in de thuissituatie of specifieke kenmerken van de beperking kunnen de toegang tot de arbeidsmarkt of het behoud van werk belemmeren. MEE heeft ervaring met het bieden van kortdurende en passende ondersteuning die de kansen van kwetsbare mensen op de arbeidsmarkt vergroot. Zij is daarin een mogelijke partner en verbindende schakel voor zowel gemeenten, scholen als werkgevers. Hoe MEE invulling geeft aan haar missie 'Meedoen mogelijk maken' voor mensen met een arbeidsbeperking vindt u [hier](#).

24. Webtool StudieMetKind

Voor alleenstaande ouders die een opleiding (willen) volgen is er nu de webtool [StudieMetKind.nl](#), een samenwerkingsproduct van de ministeries van OCW en SZW en het Steunpunt Studerende Moeders. De webtool geeft aan de hand van een persoonlijk profiel (o.a. leeftijd, soort opleiding, inkomen) aan, voor welke regelingen en ondersteuning de bezoeker in aanmerking komt en bij welke organisaties men terecht kan met vragen. Ook klantmanagers kunnen snel een overzicht krijgen van de geldende regelingen bij opleiding of studie van alleenstaande ouders. Niet altijd is bijvoorbeeld bekend dat, naast de Kinderopvangtoeslag via de Belastingdienst, gemeenten in de vorm van bijzondere bijstand een aanvullende tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang aan de ouder kunnen geven; ook aan alleenstaande ouders met studiefinanciering. De afweging of iemand hiervoor in aanmerking komt en voor welk bedrag betreft individueel maatwerk.

De regelgeving die met ingang van 2015 geldt, is in de webtool opgenomen. De belangrijkste daarvan zijn de Participatiewet, de Kindregelingen en het Studievoorschot. Ik roep gemeenten op alleenstaande ouders zoveel mogelijk in staat te stellen een opleiding of studie te volgen, ter versterking van hun positie op de arbeidsmarkt en hun economische zelfstandigheid.

25. Decentralisaties: met welke Europese regels hebt u te maken?

Als gemeente dient u bij de gedecentraliseerde taken ook rekening te houden met Europese wet- en regelgeving. De aanbestedings- en mededingingsregels worden hierbij vaak wel herkend en als eerste genoemd. Maar bent u ook op de hoogte van de regels voor staatssteun die van toepassing kunnen zijn? En welke mogelijkheden bieden de regels voor Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB) u bij decentralisaties? In deze paragraaf wordt ingegaan op de vier belangrijkste Europese rechtsgebieden waarmee u te maken kunt krijgen in de uitvoeringspraktijk van de decentralisaties en wordt verwezen naar voorbeelden en meer informatie. Voor uw vragen kunt u terecht bij de helpdesk van [kenniscentrum Europa decentraal](#). U kunt uw vraag stellen via het [webformulier](#), of bellen met 070-3381090.

Aanbesteden

Gemeenten krijgen door de decentralisatietaken te maken met verschillende aanbestedingsvraagstukken, bijvoorbeeld wanneer zij Wmo-diensten, jeugdzorg of Participatietrajecten inkopen. Daarbij kunt u te maken krijgen met diverse vraagstukken, bijvoorbeeld over het soort overheidsopdracht, de vraag welk aanbestedingsregime van toepassing

is, samenloop van aanbestedingstrajecten, private en publieke samenwerking, inbesteding, exclusieve rechten, subsidie of opdracht, de toepassing van uitzonderingsbepalingen en het toekomstige Europese aanbestedingsregime (met name voor sociale diensten) onder de nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijn (2014/24).

Meer informatie vindt u [hier](#). Praktijkvragen vindt u [hier](#).

Mededingingsrecht

Een gemeente kan bij de inkoop van zorg een keuze maken tussen verschillende zorgaanbieders. Ter verhoging van de zorgkwaliteit kunnen zorgaanbieders ook samenwerken. Hiervoor moeten soms ook onderlinge afspraken worden gemaakt. Echter, deze afspraken mogen vanuit het mededingingsrecht gezien niet verder gaan dan noodzakelijk. Voorkomen moet worden dat er mogelijk concurrentievervalsing ontstaat. Zo is het maken van prijsafspraken en het samen besluiten wie in welk gebied zorg levert niet toegestaan. Voor u als gemeente is het belangrijk te weten wat u wel en niet aan zorgaanbieders kunt vragen bij samenwerking. Meer informatie vindt u [hier](#). Of bekijk de [praktijkvraag](#) 'Wordt de mededinging beperkt wanneer twee zorgaanbieders als combinatie inschrijven?'

Staatssteun

Wilt u als gemeente (financiële) steun aan een dienstverlener in de zorg verlenen? Dan dient u rekening te houden met de Europese regels voor staatssteun. Bijvoorbeeld als u op basis van de Participatiewet loonkostensubsidies wilt geven om uitkeringsgerechtigden aan het werk te helpen. Vaak is het mogelijk een steunmaatregel zo in te richten dat er geen sprake is van (onrechtmatige) staatssteun. Meer weten? Bekijk een [praktijkvraag](#) over loonkostensubsidies en staatssteun, of raadpleeg het [webdossier](#) decentralisaties en staatssteun.

DAEB

Een dienst van algemeen economisch belang ([DAEB](#)) is een dienst die een algemeen en publiek belang dient, maar die ook eventueel door de markt zou kunnen worden uitgevoerd. Als de markt de dienst onvoldoende of tegen slechte voorwaarden aanbiedt, is er sprake van een marktfalen. Als gemeente mag u een onderneming dan belasten met het uitvoeren van een taak in het publiek belang en de ondernemer daar een compensatie voor geven. Daarbij moet u wel rekening houden met de staatssteunregels.

In sommige gevallen is het mogelijk om dienstverlening - bijvoorbeeld op het gebied van maatschappelijke- en arbeidsintegratie - aan te merken als een DAEB. Voordeel daarvan voor u is, dat de (financiële) compensatie van een gemeente aan een onderneming die deze dienst uitvoert, onder bepaalde voorwaarden niet wordt aangemerkt als (onrechtmatige) staatssteun. Meer over het 'staatssteunproef' inrichten van een DAEB vindt u in deze [praktijkvraag](#). Meer informatie over DAEB in de zorg vindt u [hier](#).

26. Samenwerkende jeugdinspecties openen digitaal loket voor gemeenten

Per 1 januari 2015 is door de samenwerkende jeugdinspecties het (digitale) Inspectieloket Jeugd geopend, waar gemeenten terecht kunnen met hun vragen over het toezicht op de jeugdhulp, de jeugdbescherming en de jeugdreclassering. Ook kunnen zij er nieuwe aanbieders van zorg aanmelden en informatie over het toezicht op jeugd vinden.

Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor alle jeugdhulp. Het toezicht hierop berust bij met name de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ). Tussen gemeenten en inspecties zijn afspraken gemaakt over de onderlinge afstemming vanaf 1 januari 2015. Een van die afspraken betrof de oprichting van een Inspectieloket Jeugd voor gemeenten. Het digitale Inspectieloket Jeugd voor gemeenten is een gezamenlijk project van de samenwerkende jeugdinspecties. Naast de drie eerder genoemde inspecties zijn dat de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) en de Inspectie SZW (ISZW).

De website vindt u [hier](#).

27. Convenant Re-integratie van (ex-)gedetineerden

Op 10 december 2014 hebben de voorzitter van de VNG en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie het Convenant Re-integratie van (ex-)gedetineerden ondertekend. Met dit Convenant stellen het ministerie van V&J en de VNG de bestuurlijke ambities voor de re-integratie in de samenleving van (ex-)gedetineerden vast. Namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie wil ik uw aandacht daarop vestigen, omdat het ook de wethouders aangaat die Werk en Inkomen in portefeuille hebben.

Voor alle burgers die terugkeren uit penitentiaire inrichtingen naar de Nederlandse samenleving is het van belang dat zij werken aan de basisvoorwaarden voor een goede re-integratie in de maatschappij. De basisvoorwaarden daarvoor zijn: geldig identiteitsbewijs, onderdak, inkomen uit werk of een (tijdelijke) uitkering en indien arbeid niet beschikbaar is een vorm van dagbesteding, inzicht in schuldenproblematiek en vaststellen van zorgbehoefte en zorg zo nodig continueren. De ervaring leert dat investeren in deze basisvoorwaarden de kans op criminaliteit vermindert, overlast in gemeenten voorkomt en daarmee een bijdrage levert aan recidivereductie.

Het Gevangeniswezen en gemeenten geven regionaal en lokaal invulling aan de uitvoering van het Convenant. Bij de lokale invulling spannen het Gevangeniswezen en gemeenten zich ervoor in dat andere relevante organisaties zoals de reclassering, woningcorporaties, zorginstellingen en maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties worden betrokken. Met de handreiking 'Richting aan Re-integratie in de praktijk' bieden de ondertekenaars u richtlijnen voor deze lokale invulling. Deze handreiking wordt aangevuld op basis van nieuwe inzichten, nieuwe verantwoordelijkheden, nieuwe wet- en regelgeving en (lokaal) ontwikkelde 'good practices'.

Meer informatie vindt u [hier](#).

Vragen over het Convenant kunt u sturen naar: nazorg.detentie@dji.minjus.nl

28. Oproep voor transparantie over de opbouw van leges bij registratie in het LRKP

Tijdens het Algemeen Overleg over Kinderopvang van 5 februari jl. heeft de Tweede Kamer het heffen van leges door gemeenten bij inschrijvingen in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) besproken. In reactie hierop heeft de VNG de noodzaak voor meer transparantie in de opbouw van legesbedragen onderschreven en heeft gemeenten opgeroepen hier werk van te maken. De oproep van de VNG vindt u [hier](#).

Voorbeelden voor openbaarmaking van de opbouw van de legestarieven vindt u op het VNG forum toezicht en handhaving kinderopvang. U vindt hier tevens het Model kostenonderbouwing leges algemene dienstverlening van de VNG. Een link naar het forum vindt u [hier](#).

29. Beveiliging van en verantwoording over Suwinet

De Inspectie SZW heeft in 2014 vervolgonderzoek gedaan naar de beveiliging van Suwinet door gemeenten. Het rapport van de Inspectie SZW en mijn reactie daarop heb ik recent naar de Tweede Kamer gezonden. Ten opzicht van 2013 zijn de resultaten verbeterd. Ik constateer echter dat ondanks de verbetering de beveiliging van Suwinet door gemeenten nog onvoldoende op orde is. De verbetering die in gang is gezet door gemeenten moet worden voortgezet. Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) zal bij de gemeenten die aan geen enkele norm voldoen nader onderzoek gaan verrichten. Het CBP kan handhavend optreden en een last onder dwangsom opleggen.

Ook in voorgaande Verzamelbrieven heb ik uw aandacht gevraagd voor de beveiliging van Suwinet gemeenten. In deze brieven heb ik u gevraagd om, gezien het grote maatschappelijke belang van het zorgvuldig omgaan met gegevens van burgers, direct maatregelen te treffen als de informatiebeveiliging tekortschiet van via Suwinet verkregen gegevens. Burgers in uw gemeente moeten erop kunnen vertrouwen dat u zorgvuldig omgaat met de gegevens die u van hen via Suwinet kunt inzien. Het spreekt voor zich dat u de gegevens alleen gebruikt voor de taak waarvoor u deze heeft verkregen. Ook heb ik aangegeven dat de beveiliging van Suwinet vraagt om bestuurlijke aandacht en structurele agendering van dit onderwerp in het college. De verplichte jaarlijkse verantwoording over het gebruik van Suwinet dient daar mede te worden gebruikt. In de Wet SUWI is geregeld dat iedere organisatie die van Suwinet gebruik maakt moet aantonen dat het stelsel van de door zijn organisatie genomen maatregelen voldoet aan het Suwi-normenkader. Dit wordt aangetoond door in te gaan op opzet, bestaan, werking en controleerbaarheid van het stelsel van maatregelen en procedures gericht op de gegevenshuishouding in relatie tot Suwinet. De uitspraak dient te worden bevestigd met een oordeel (van getrouwheid) van een tot de Nederlandse Orde van Register EDP-Auditor toegelaten persoon. In het jaarverslag wordt daartoe een aparte, als zodanig herkenbare, paragraaf gewijd aan de privacy en beveiliging van Suwinet, waarin waar nodig verbetermaatregelen worden benoemd. Op deze wijze kan het college aantonen dat zij 'in control' is als het gaat om de beveiliging van Suwinet. Het afleggen van verantwoording over de informatiebeveiliging biedt het college van B&W en de gemeenteraad een handvat om hun verantwoordelijkheid voor informatiebeveiliging en bescherming van persoonsgegevens in te vullen. Daarnaast kan iedereen

er vertrouwen aan ontlenen dat gemeenten de aan hen toevertrouwde gegevens zorgvuldig verwerken.

Ik zal de Inspectie SZW verzoeken in 2016 een onderzoek uit te voeren om na te gaan of gemeenten hun verplichting om verantwoording af te leggen over het gebruik van Suwinet nakomen. Met een onderzoek door de Inspectie SZW naar de invulling van de verantwoording over 2015 door gemeenten wil ik vaststellen voor welke gemeenten het escalatieprotocol in werking moet treden in verband met het geven van een aanwijzing. Dit protocol voorziet in een aantal stappen die ertoe kunnen leiden dat een gemeente wordt afgesloten van het gebruik van Suwinet.

30. Anticiperen op technische wijziging kostendelersnorm

Naar aanleiding van signalen van de uitvoering is gebleken dat in de Participatiewet, die per 1 januari 2015 in werking is getreden, enkele technische omissies staan aangaande de kostendelersnorm. Dit heeft tot gevolg dat een kleine doelgroep, naar verwachting enkele tientallen tot maximaal tweehonderd huishoudens, een te lage dan wel te hoge uitkering ontvangt op grond van de wet. In het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2016, dat ik binnenkort aan de Afdeling advisering van de Raad van State zend ter advisering, worden deze omissies gerepareerd.

Voor de groep mensen die nu onbedoeld een te lage uitkering ontvangt zal aan deze reparatie in de Verzamelwet terugwerkende kracht tot 1 januari 2015 worden verleend. Ik verzoek gemeenten voor deze specifieke groep zo spoedig mogelijk te anticiperen op de voorgenomen wijzigingen die zijn opgenomen in het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2016 (zie de bijlage).

Dit om ervoor te zorgen dat de mensen die sinds 1 januari 2015 ingestroomd zijn in de Participatiewet en dus nu al te maken hebben met de kostendelersnorm en een te lage uitkering ontvangen zo snel mogelijk het juiste bedrag aan uitkering ontvangen. Tevens gaat per 1 juli 2015 de kostendelersnorm gelden voor het zittend bestand bijstandsgerechtigden met medebewoners. Indien zo snel mogelijk wordt geanticipeerd op deze voorgenomen wijziging kan voorkomen worden dat deze specifieke groep onbedoeld een te lage uitkering ontvangt.

Voor de doelgroep die op basis van de wet onbedoeld recht heeft op een te hoge uitkering kan deze wijziging pas per 1 januari 2016 ingaan. Tevens dient een overgangsrecht van zes maanden vanaf 1 januari 2016 in acht te worden genomen, omdat de wijziging een inkomensachteruitgang betreft.

In het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2016 is ook een omissie aangaande de alleenstaandennorm in de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO) opgenomen. Ook aan deze wijziging, die een begunstigende werking heeft, zal terugwerkende kracht worden verleend. Daar de SVB, in overleg met SZW, de kostendelersnorm al uitvoert conform de beoogde systematiek, heeft deze wijziging geen materiële gevolgen voor de belanghebbenden.

31. Wetsvoorstel harmonisering instrumenten Participatiewet

Op 23 april 2015 heb ik het wetsvoorstel harmonisering instrumenten Participatiewet bij de Tweede Kamer ingediend (Kamerstuknummer 34.194). In het sociaal akkoord hebben kabinet en sociale partners een afspraak gemaakt over het aan de slag helpen van mensen met een arbeidsbeperking. Werkgevers in de marktsector en bij de overheid stellen in 2026 totaal 125.000 extra banen voor deze mensen beschikbaar. Doel van het wetsvoorstel is om deze banenafspraken te ondersteunen door een zo eenvoudig en eenduidig mogelijk basispakket van instrumenten mogelijk te maken voor werkgevers die deze extra banen beschikbaar stellen. De beoogde datum van invoering is 1 januari 2016. Nu maakt het in het aanbod van instrumenten nog een verschil of iemand uit de doelgroep van de banenafspraken via het UWV of via de gemeente aan een plek op de arbeidsmarkt wordt geholpen.

Het wetsvoorstel voorziet in de eerste plaats in een uniforme no-riskpolis via het UWV die UWV en gemeenten kunnen inzetten. De no-riskpolis is een belangrijk instrument om aarzelingen bij werkgevers weg te nemen om mensen met een arbeidsbeperking aan te nemen. De no-riskpolis zorgt ervoor dat de werkgever compensatie ontvangt voor de loonkosten, wanneer een werknemer met arbeidsbeperkingen ziek wordt. VNG en UWV hebben vooruitlopend op de wetswijziging een tijdelijke regeling getroffen die voor 2015 een uniforme no-riskpolis via UWV regelt voor mensen uit de doelgroep van de banenafspraken. Werkgevers kunnen zieke werknemers hierdoor reeks meldingen bij UWV.

Het wetsvoorstel voorziet in de tweede plaats in een gelijke mobiliteitsbonus (premiëkorting) van € 1800,- per jaar (maximaal drie jaar) voor de doelgroep banenafspraken.

De wijzigingen gelden in beginsel voor vijf jaar, voor de periode 2016-2020. Na drie jaar vindt een evaluatie plaats en wordt bezien of er aanleiding is voor continuering van de uniforme no-riskpolis.

Met deze wijzigingen wordt een dringend verzoek gehonoreerd van de Werkkamer, waarin gemeenten en sociale partners zitting hebben. Zij hebben het belang onderstreept van harmonisering van deze instrumenten voor de uitvoering van de banenafspraken en de Participatiewet in de praktijk. Over een zo eenduidig mogelijke inzet van jobcoaches die zorgen voor de begeleiding van werknemers met een beperking is afgesproken dat gemeenten en UWV onderling afspraken maken. Harmonisatie van de jobcoach is mogelijk op regionaal niveau wanneer gemeenten aansluiten bij het uitvoeringsbeleid van UWV. Een wetswijziging is op dit punt niet nodig.

Het wetsvoorstel doorloopt momenteel de parlementaire behandeling. Mochten zich daarin wijzigingen voordoen dan zal ik u via de Verzamelbrief informeren.

Contact met het ministerie

Vragen met betrekking tot de inhoud van de Verzamelbrief kunt u voorleggen via het [contacformulier](http://www.gemeenteloket.minszw.nl) op www.gemeenteloket.minszw.nl.

Op deze website vindt u ook de reeds [eerder verschenen Verzamelbrieven](#).

Bijlage bij paragraaf 30. Anticiperen op technische wijziging kostendelersnorm

In het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2016 zijn enkele technische wijzigingen van de kostendelersnorm in de Participatiewet opgenomen. Het wetsvoorstel, dat beoogd is per 1 januari 2016 in werking te treden, wordt binnenkort ter advisering voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Naar aanleiding van signalen van de uitvoering is gebleken dat de huidige kostendelersnorm in de Participatiewet per abuis enkele onjuistheden bevat. Hierdoor ontvangen twee groepen jonge gehuwden (waarvan één partner jonger is dan 21 jaar) een onjuiste uitkering op grond van de wet; een groep krijgt op grond van de wet een onbedoeld te lage uitkering en een groep een onbedoeld te hoge uitkering. Materieel hebben deze omissies betrekking op naar verwachting enkele tientallen tot maximaal tweehonderd huishoudens. Deze wijzigingen dienen zo spoedig mogelijk te worden gerepareerd op wetsniveau.

In de situatie dat mensen een te lage uitkering ontvangen op grond van de huidige wet (zie hieronder), verzoek ik de uitvoering op de wijzigingen te anticiperen. Dit aangezien de vereiste wetswijzigingen tijd in beslag nemen, de wijziging een reparatie is van een omissie en de voorgestelde wijziging in de Verzamelwet een begunstigende werking heeft voor de belanghebbenden.

Ten aanzien van de groep die een te hoge uitkering ontvangt (gehuwden waarvan één partner jonger is dan 21 jaar, een partner 21 jaar of ouder is, zonder ten laste komende kinderen en zonder meetellende medebewoners), wordt dit via de Verzamelwet per 1 januari 2016 gerepareerd. Op deze wijziging kan niet door de uitvoering worden geanticipeerd, omdat de correcte norm een verlaging van de uitkering betekent. Dit kan alleen worden bewerkstelligd na wetswijziging en na toepassing van zes maanden overgangsrecht (tot 1 juli 2016).

Anticiperen gehuwden waarvan één partner jonger is dan 21 jaar met kinderen en meetellende medebewoners

Met de invoering van de kostendelersnorm per 1 januari 2015 krijgen twee gehuwden waarvan een partner jonger is dan 21 jaar met ten laste komende kinderen en meetellende medebewoners onbedoeld een te lage uitkering. Op dit moment heeft dit betrekking op nieuwe instroom in de Participatiewet, omdat voor het 'zittende bestand' tot 1 juli 2015 overgangsrecht geldt. De betreffende onjuistheid is ontstaan omdat in de jongerennormen (artikel 20, tweede lid) voor gehuwden, zonder medebewoners, wel rekening wordt gehouden met het hebben van ten laste komende kinderen, maar als er sprake is van meetellende medebewoners hier geen rekening mee wordt gehouden (artikel 20, derde lid).

De omissie heeft betrekking op de volgende groep:

Gehuwden die recht hebben op algemene bijstand op grond van de Participatiewet en voldoen aan alle volgende criteria:

- Eén partner is 18, 19 of 20 jaar
- Eén partner is 21 jaar of ouder
- Met een of meer ten laste komende kinderen
- Met een of meer meetellende medebewoners (die dus niet zijn uitgezonderd van de kostendelersnorm).

In de Verzamelwet SZW 2016 zal aan de reparatie van deze omissie terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2015, het moment van invoering van de kostendelersnorm in de Participatiewet, worden verleend. Met deze brief wil ik gemeenten verzoeken om zo snel mogelijk, liefst per 1 juli 2015, te anticiperen op deze voorgenomen wijziging voor deze specifieke doelgroep. Ondanks dat gemeenten tijd nodig zullen hebben om de betreffende groep te signaleren en de juiste norm toe te kennen, acht ik het van groot belang dat dit zo snel mogelijk gebeurt. Dit om ervoor te zorgen dat de mensen die nu een te lage uitkering ontvangen zo snel mogelijk het juiste bedrag aan uitkering ontvangen. Tevens geldt per 1 juli 2015 de kostendelersnorm voor het zittend bestand bijstandsgerechtigden met medebewoners. Indien zo snel mogelijk wordt geanticipeerd op deze voorgenomen wijziging, kan voorkomen worden dat deze specifieke groep onbedoeld een te lage uitkering ontvangt.

Gecorrigeerde norm

In de Verzamelwet SZW 2016 wordt voorgesteld de norm voor gehuwden, waarvan een partner 18, 19 of 20 jaar is en een partner 21 jaar of ouder is, met een of meer ten laste komende kinderen en meetellende medebewoners als volgt te corrigeren:

De norm met ingang van 1 juli 2015 per kalendermaand is €512,65 plus de op basis van het huidige artikel 22a van toepassing zijnde norm voor de echtgenoot van 21 jaar of ouder.

Praktisch betekent dit dat de norm voor de betreffende doelgroep per 1 juli 2015 als volgt is:

Tabel 1. Normhoogte per 1 juli 2015 voor gehuwden, waarvan een partner jonger is dan 21 jaar en een partner 21 jaar of ouder met een of meer ten laste komende kinderen en meetellende medebewoners

Huishoudtype met	Netto bedrag	Berekening
Een meetellende medebewoner ⁴	€ 1.200,24	€ 512,65 + 50% x € 1.375,18
Twee meetellende medebewoners	€ 1.108,56	€ 512,65 + 43,33% x € 1.375,18
Drie meetellende medebewoners	€1.062,72	€ 512,65 + 40% x € 1.375,18

De systematiek geldt ook voor vier of meer meetellende medebewoners (bij bijv. vier meetellende medebewoners is de norm € 512,65 + 38% x € 1.375,18 = €1035,22)

Daar waar het belanghebbenden betreft die tussen 1 januari 2015 en 1 juli 2015 recht op bijstand hebben gekregen en onder de kostendelersnorm zijn komen te vallen, geldt voor die periode onderstaande normhoogte:

Tabel 2. Normhoogte van 1 januari 2015 tot 1 juli 2015 voor gehuwden, waarvan een partner jonger is dan 21 jaar en een ouder is dan 21 jaar en met een of meer ten laste komende kinderen en meetellende medebewoners

Huishoudtype met	Netto bedrag	Berekening
Een meetellende medebewoner	€ 1.197,99	511,68 + 50% x € 1.372,62
Twee meetellende medebewoners	€ 1.106,48	511,68 + 43,33% x € 1.372,62
Drie meetellende medebewoners	€ 1.060,73	511,68 + 40% x € 1.372,62

De norm per 1 januari 2015 is lager dan de norm die geldt vanaf 1 juli 2015 in verband met de half jaarlijkse indexering van de bijstandsnormen.

Anticiperen alleenstaanden (en alleenstaande ouders) met een aanvullende inkomensvoorziening ouderen

Bij het zoeken naar een oplossing voor de genoemde omissies, bleek de kostendelersnorm nog een omissie te bevatten die betrekking heeft op alleenstaanden en alleenstaande ouders met een uitkering op grond van de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO) en die met medebewoners wonen die allen niet meetellen voor de kostendelersnorm (i.v.m. commerciële relatie, jonger dan 21 jaar of studierend). Op basis van de wettekst zou voor deze groep alleenstaande ouderen bij de berekening van het netto bedrag geen rekening worden gehouden met de alleenstaande ouderenkorting. Uit overleg met de Sociale verzekeringbank (SVB) is gebleken dat de SVB de uitkering voor deze groep sinds 1 januari 2015 uitvoert conform de geest van de wet en wel de norm toepast waarbij op de juiste wijze rekening wordt gehouden met de alleenstaande ouderenkorting. Daarop is de SVB verzocht hier mee door te gaan, ervan uitgaande dat deze omissie met de Verzamelwet SZW 2016 wordt hersteld. In het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2016 zal aan de reparatie van deze omissie terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2015, het moment van invoering van de kostendelersnorm in de Participatiewet, worden verleend. Met deze brief verzoek ik de SVB formeel om te blijven anticiperen op deze wijziging door de huidige uitvoering voort te zetten.

De budgettaire gevolgen van bovenstaande wijzigingen zijn nihil, aangezien het hier een reparatie van wetstechnische omissies betreft. Daar het een onbedoeld effect betreft, was dit niet in de oorspronkelijke berekeningen betrokken. De oorspronkelijk bedoelde situatie wordt hiermee dus hersteld. Tot slot wordt Inspectie SZW gelijktijdig geïnformeerd over het vorenstaande.

⁴ In deze situatie is sprake van een huishoudtype met drie volwassenen, waarbij de partner van 21 jaar of ouder kosten deelt met een medebewoner, niet zijnde de partner jonger dan 21 jaar. De partner jonger dan 21 jaar wordt niet als kostendeler gezien, omdat personen tot 21 jaar zijn uitgezonderd van de kostendelersnorm.